

รายงานวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ

BEST PRACTICE

การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)
เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ โดยใช้
การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์ (Jigsaw)

นางสาวอัญธิญาณ์ ชูมะณี

ตำแหน่ง ครู

โรงเรียนบ้านดงลาน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3

คำนำ

เอกสารแบบรายงานผลงานนวัตกรรม/วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) เล่มนี้ ผู้รายงานได้จัดทำขึ้นเพื่อนำเสนอผลงาน การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา วิทยาศาสตร์ เรื่องโครงสร้างพีช ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์ (Jigsaw) ซึ่งข้าพเจ้าได้จัดทำขึ้นตามองค์ประกอบและตัวชี้วัดของการประเมินทุกประการโดยมีรายละเอียดการนำเสนอผลงานดังนี้ความสำคัญของนวัตกรรม/วิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงาน ขั้นตอนการดำเนินงาน ผลการดำเนินงาน ประโยชน์ที่ได้รับ ปัจจัยความสำเร็จ บทเรียนที่ได้รับ และการเผยแพร่

ข้าพเจ้าหวังเป็นอย่างยิ่งว่ารายงานผลกิจกรรม Best Practice ฉบับนี้ จะอำนวยความสะดวกในการประเมินของคณะกรรมการได้เป็นอย่างดี ตลอดจนเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้สำหรับคณะครูและบุคลากรทางการศึกษา หรือผู้สนใจในการนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการจัดการเรียนการสอน

อัญธิญาณ์ ชูมะณี

สารบัญ

ความเป็นมาและความสำคัญ

01

วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงาน

02

ขั้นตอนการดำเนินงาน

03

ผลการดำเนินงาน

04

ประโยชน์ที่ได้รับ

05

ปัจจัยสู่ความสำเร็จ

06

บทเรียนที่ได้รับ

07

การเผยแพร่ผลงาน

08

รายงานวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ

Best Practice

ชื่อผลงาน	การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์ (Jigsaw)
ชื่อผู้เสนอผลงาน	นางสาวอัญญิญาณ์ ชูมะณี
ตำแหน่ง	ครู
โรงเรียน	โรงเรียนบ้านดงลาน
สังกัด	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3

1.

ความเป็นมาและความสำคัญ

วิทยาศาสตร์มีบทบาทสำคัญยิ่งในสังคมโลกปัจจุบันและอนาคตเพราะวิทยาศาสตร์เกี่ยวข้องกับทุกคนทั้งในชีวิตประจำวัน และการทำงานอาชีพต่างๆ ตลอดจนเทคโนโลยีเครื่องมือเครื่องใช้และผลผลิตต่าง ๆ ที่มนุษย์ได้ใช้เพื่ออำนวยความสะดวกในชีวิตและการทำงานเหล่านี้ ล้วนเป็นผลของความรู้วิทยาศาสตร์ ผสมผสานกับความคิดสร้างสรรค์และศาสตร์อื่นๆ วิทยาศาสตร์ช่วยให้มนุษย์ได้พัฒนาวิธีคิด ทั้งความคิดเป็นเหตุเป็นผล คิดสร้างสรรค์ คิดวิเคราะห์วิจารณ์ มีทักษะสำคัญในการค้นคว้าหาความรู้ ใช้ความรู้และทักษะเพื่อแก้ปัญหา หรือพัฒนางานด้วยกระบวนการออกแบบเชิงวิศวกรรมมีความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ รวมทั้งสามารถค้นหาข้อมูลหรือสารสนเทศ ประเมินสารสนเทศ ประยุกต์ใช้ทักษะการคิดเชิงคำนวณและความรู้ด้านวิทยาการคอมพิวเตอร์ สื่อดิจิทัล เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อแก้ปัญหาในชีวิตจริงอย่างสร้างสรรค์ สามารถตัดสินใจโดยใช้ข้อมูลที่หลากหลายและมีประจักษ์พยาน ที่ตรวจสอบได้

การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์เป็นวิธีการเรียนรู้รูปแบบหนึ่งที่ช่วยกระตุ้นการเรียนรู้ของนักเรียนในระดับสูงขึ้น โดยเน้นการเรียนรู้ทางสังคมและการทำงานร่วมกัน เนื้อหาที่ได้รับจะมีความหลากหลายและมีความสำคัญต่อการเรียนรู้ของนักเรียนมากขึ้น นักเรียนจะต้องเข้าใจองค์ความรู้ที่ตนได้รับในลำดับแรก และนำไปสอบถามและอธิบายให้ผู้อื่นเข้าใจ ทำให้กระบวนการเรียนรู้มีความสมบูรณ์และลึกซึ้งมากขึ้น เทคนิคจิ๊กซอว์มีภาพรวมที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้ ทั้งนี้เนื่องจากการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นในกลุ่มทำให้ข้อมูลมีความหลากหลายและถูกนำเสนอในมุมมองที่ต่างกัน ทั้งนี้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์เป็นวิธีการที่น่าสนใจและเหมาะสมสำหรับการสอนวิชาประวัติศาสตร์ โดยมอบหมายนักเรียนเข้ากลุ่มและจัดเตรียมเนื้อหาให้กับพวกเขาในการศึกษาและค้นคว้าหาความรู้ ครูสนับสนุนให้มีการระดมความคิดร่วมกันและการสร้างความรู้ กระบวนการนี้สะท้อนถึงการประกอบตัวต่อ โดยค่อยๆ เชื่อมต่อชิ้นส่วนข้อมูลเพื่อสร้างความเข้าใจที่ครอบคลุม บทบาทของครูคือผู้อำนวยความสะดวกคอยชี้แนะในการค้นหาข้อมูล ในที่สุดนักเรียนจะสรุปรงานวิจัยของตนเองและมีโอกาสแบ่งปันสิ่งที่ค้นพบและเรื่องราวกับผู้ปกครองและเพื่อนร่วมชั้น ซึ่งจะช่วยพัฒนาทักษะการสื่อสารและการนำเสนอของพวกเขาให้ดียิ่งขึ้น (สุภาพร สิงหศิริ, 2553: 11)

ผู้จัดทำเห็นถึงความสำคัญและมีความสนใจในการพัฒนาการเรียนรู้อาชีววิทยาศาสตร์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์ (Jigsaw) เรื่องพืช ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้รายวิชาวิทยาศาสตร์ ส่งผลให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ เรื่องพืชมากขึ้น และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องพืชที่สูงขึ้น

2. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงาน

วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ในเรื่องพืช โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์ (Jigsaw) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

เป้าหมายเชิงปริมาณ

นักเรียนร้อยละ 80 ขึ้นไป มีความรู้ ความเข้าใจ ในเรื่องพืช

เป้าหมายเชิงคุณภาพ

นักเรียนมีทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ มีเจตคติที่ดีและเห็นคุณค่าของการนำวิชาวิทยาศาสตร์ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

3. ขั้นตอนการดำเนินงาน

ขั้นวางแผนปฏิบัติงาน (Plan : P)

1. ศึกษาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนห้องสื่อสร้างสรรค์รายวิชาวิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
2. ศึกษาแนวคิด และวิธีการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกแบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์ (Jigsaw) เรื่องพืช

ขั้นตอนการทำตามแผน (Do : D)

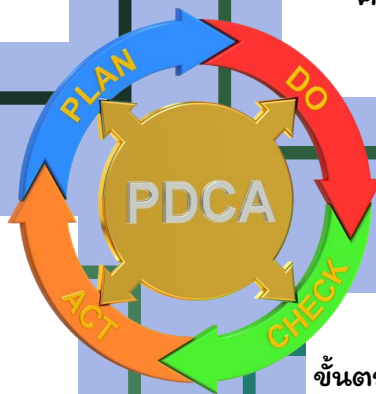
- กำหนดเนื้อหา/สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ ตัวชี้วัด แล้วสร้างแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์ (Jigsaw)
- สร้างแบบประเมินความสามารถ ความรู้ ความเข้าใจ ในเรื่องพืช

ขั้นนำผลการประเมินมาปรับปรุง (Action : A)

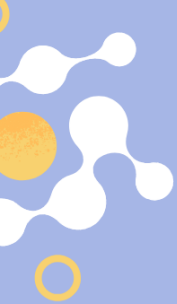
- บันทึกและตรวจสอบแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์ (Jigsaw) เรื่องพืช และดำเนินการปรับปรุง/สังเคราะห์รูปแบบให้เหมาะสมสำหรับการดำเนินการในครั้งต่อไป

ขั้นตรวจสอบและประเมินผล (Check : C)

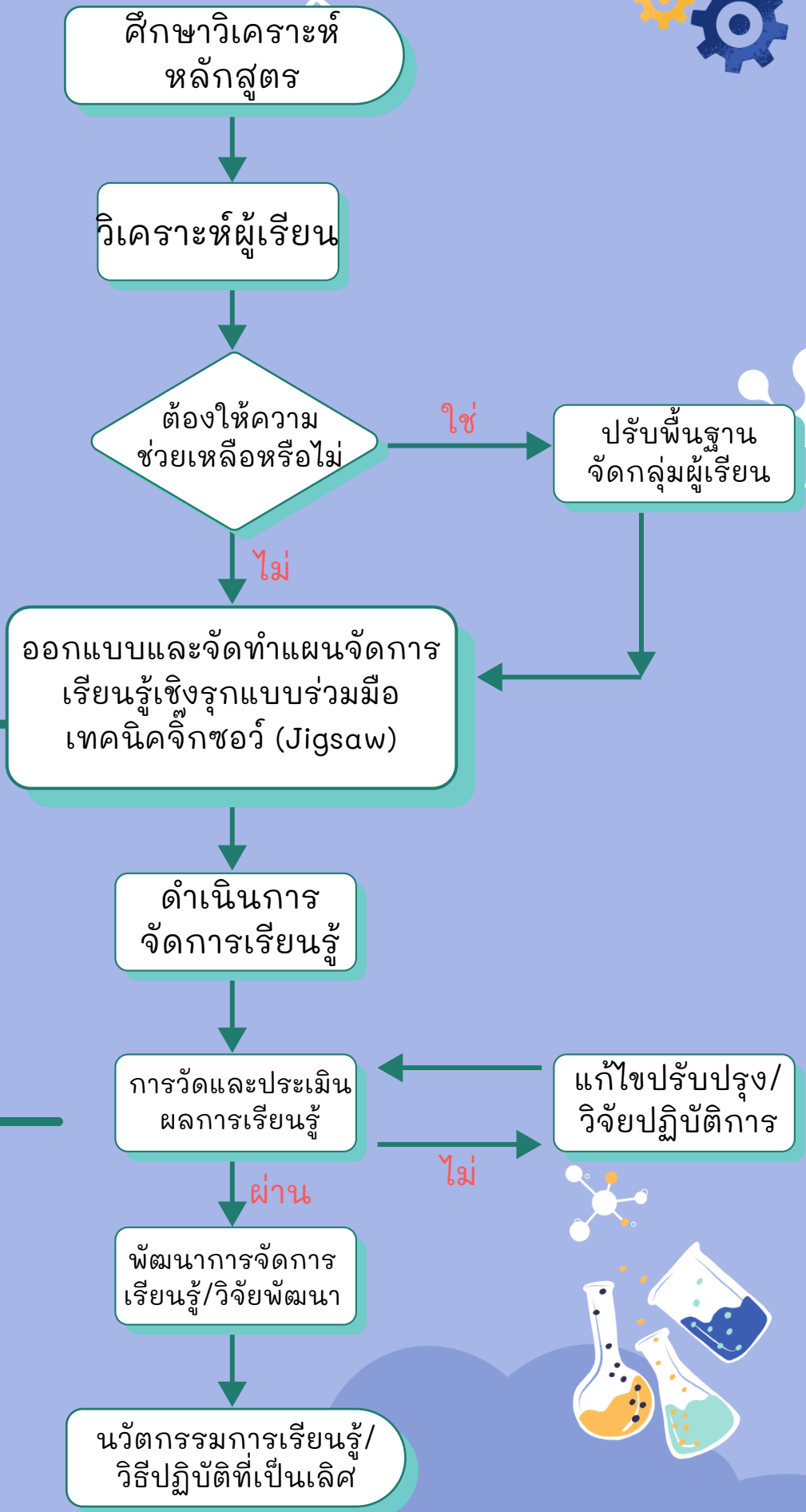
- นำแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์ (Jigsaw) เรื่องพืช ไปใช้ในการจัด กิจกรรมการเรียนรู้
- ทำการวัดผลระหว่างเรียน
- ประเมินความสามารถ ความรู้ ความเข้าใจ ในเรื่องพืช
- วิเคราะห์หาค่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

ลำดับขั้นตอนการพัฒนา (Flow Chart) แนวทางปฏิบัติที่เป็นเลิศ

กระบวนการ PLC
การนิเทศภายในและ
ให้ข้อมูลสะท้อนกลับ

การจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือ Jigsaw

ขั้นที่ 1 : ผู้สอนสอนบทเรียน หรือ ทบทวนบทเรียนที่เรียนมาแล้ว

ขั้นที่ 2 : Home Groups

แบ่งผู้เรียนเป็นกลุ่ม Home Group สมาชิกของกลุ่มนี้จะคละความสามารถ และเพศ และทำงานด้วยกันตลอดทอม

Home Groups

Group A

A1
A2
A3
A4

Group B

B1
B2
B3
B4

Group C

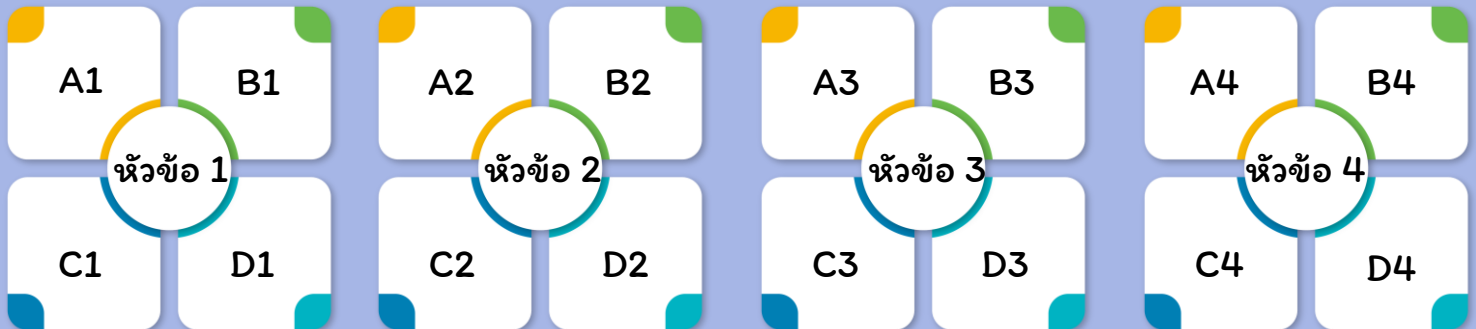
C1
C2
C3
C4

Group D

D1
D2
D3
D4

ขั้นที่ 3 : Expert Groups

สมาชิกแต่ละคนในกลุ่ม Home Group เลือกทำกิจกรรมเพียง 1 หัวข้อ แล้ว เข้าร่วมทำกิจกรรมกับสมาชิกในกลุ่มอื่นๆที่เลือกทำกิจกรรมเหมือนกัน เช่น สมาชิก A1 เลือกทำกิจกรรมหมายเลข 1 แล้วเข้าร่วมทำกิจกรรม ที่โต๊ะ หัวข้อ 1

ขั้นที่ 4 : สมาชิกแต่ละคนกลับไปทำงานในกลุ่ม Home Group สมาชิกแต่ละคน เปลี่ยนกันสอนหรืออธิบายให้สมาชิกผู้ฟัง โดยเริ่มจากกิจกรรมที่ 1 จนถึงกิจกรรมสุดท้าย

Home Groups

Group A

A1
A2
A3
A4

Group B

B1
B2
B3
B4

Group C

C1
C2
C3
C4

Group D

D1
D2
D3
D4

4. ผลการดำเนินงาน

ผลการดำเนินงานการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning โดยจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์ (Jigsaw) ของนักเรียน ประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่าผู้เรียนเกิดทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ได้อย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดแก้ปัญหา ค้นคว้าและคัดเลือกข้อมูลหรือองค์ความรู้เป็นทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สามารถค้นคว้าและสร้างองค์ความรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้ สามารถแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ และสอดคล้องกับ วัตถุประสงค์

1

นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่อง พืช โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์ (Jigsaw) สูงขึ้นมากกว่าร้อยละ 80

5. ประโยชน์ที่ได้รับ

- ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจที่ยั่งยืนในเนื้อหาที่เรียน จึงส่งผลให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น
- ผู้เรียนที่เรียนอ่อนในรายวิชาวิทยาศาสตร์ สามารถเรียนรู้อย่างสนุกสนาน
- ให้ผู้เรียนรวบรวมผลงานตัวเอง สามารถใช้เป็นเอกสารสำหรับอ่านทบทวนได้

6. ปัจจัยความสำเร็จ

- นักเรียนให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี ในการทำกิจกรรม เกิดความสนุกสนานและเกิดทักษะทางวิทยาศาสตร์
- ผู้บริหาร คณะครู ให้ความร่วมมือพร้อมทั้งสนับสนุนในการจัดกิจกรรม ทั้งด้านงบประมาณ และให้ขวัญกำลังใจเป็นอย่างดี
- วางแผนงานล่วงหน้าอย่างเป็นระบบ ทำให้การดำเนินงานบรรลุตาม วัตถุประสงค์
- ครูผู้สอนปรับวิธีคิด เปลี่ยนวิธีการสอนจากแบบ พูด บอกร มาเป็น จี้แนะการเรียนรู้ (Learning Coaching) ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและปฏิบัติ กิจกรรมในกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนมากขึ้น ทำให้ผู้เรียน สามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเองอย่างมีความหมาย

7. บทเรียนที่ได้รับ

- นักเรียนมีทักษะทางวิทยาศาสตร์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิทยาศาสตร์ เรื่อง พืชที่ดีขึ้น
- นักเรียนมีความสนุกสนานเพลิดเพลินและเรียนรู้อย่างมีความสุขและ มีความพึงพอใจต่อการเรียน
- นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อวิชาวิทยาศาสตร์ ได้ฝึกทักษะด้านความคิด สร้างสรรค์ และกล้าแสดงออกมากขึ้น

8. การเผยแพร่ผลงาน

- บน Facebook ส่วนตัว
- บนเพจ Facebook โรงเรียน
- แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) ระหว่างครูผู้สอน

ภาคผนวก

เผยแพร่ผลงานผ่านเพจโรงเรียน

ook.com/bandonglanschool

“เรียนดี มีความสุข”

โรงเรียนบ้านดงลาน
Bandonglan School
สพป.ชัยภูมิ เขต 3

คุณธรรมนำความรู้ สู้อุปนิสัยพอเพียง

โรงเรียนบ้านดงลาน สพป.ชัยภูมิ เขต 3
733 การกดถูกใจ · ผู้ติดตาม 856 คน

ถูกใจแล้ว ส่งข้อความ ค้นหา

โพสต์ เกี่ยวกับ Mentions รีวิว ผู้ติดตาม รูปภาพ เพิ่มเติม

fbid=1165598785473877&set=a.445431534157276

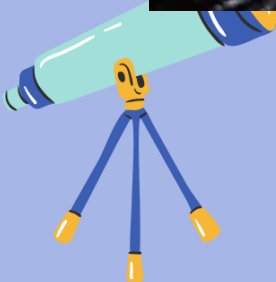
ดัชนี set -1.45%

ผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice)

ผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice)

ผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice)

เอกสารประกอบการสอน

แผนการสอน

